

Výstava vizuálne variabilných grafických partitúr a fluidných notácií výtvarníka a experimentálneho elektronického hudobníka Zbyňka Prokopa je zaujímavá a pozoruhodná z viacerých hľadísk. Premieta sa v nich totiž jeho podvojnosť intermediálne poučeného maliara či grafika, ako aj ako člena a de facto aj dediča našich významných, krajne nekonvenčných transmediálnych hudobných zoskupení Lesní Speváci, resp. The Nace, gravitujúca k spirituálnemu filozofovi Marcelovi Strýkovi a Transmusic Comp. sústredenom okolo Milana Adamčiaka. Ako iniciátor ďalších na ne nadväzujúcich skupín The Black Holes – Čarne Džury, Global Endemit či The Nace II. sa vždy paralelne a ťažiskovo venoval výtvarnej tvorbe rôznych diel motivovaných neraz aj hudobným diskurzom vyvierajúcim z tradícií neofluxu a v selektívnej kombinácii so „surreálne“ i abstraktne pôsobiacimi poetikami rôznych postmoderných výbojov. To všetko však pretvoril do vlastného jazyka, koloritu a artikulácie verbálne ťažko uchopiteľných významov z prostredia tzv. medzi-priestoru a medzi-stavu, vymykajúceho sa duálnej optike „naučeného“ vnímania.

Prokopove vystavené výtvarné post-partitúry môžu pre hudobníkov, ktorí siahnu k ich audializácii, plniť – obdobne ako tomu bolo u spomínaného Adamčiaka – funkciu „mentálnych operátorov“ (J. Cseres), spúšťajúcich iný druh interakcie a nepredvídateľnej imaginácie, ktorá je s nimi spätá. Pre ostatných sú pastvou nielen pre oči, ale aj vnútorný „zrakosluch“, keďže sprítomňujú svet bizarne podmanivej, nádhernej Augenmusik, z ktorej vyžaruje, povedané v inej súvislosti samotným autorom: „vnímanie nadčasovosti spirituality a rešpekt k inakosti, k slobode a k jednote v rozmanitosti i k rozmanitosti jednoty.“

Július Fujak

Július Fujak

About Zbyňek Prokop

Nebavili sme sa o hudbe, ani o výtvarnom umení, dokonca ani o filme, divadle, či literatúre. Ak áno, tak len okrajovo. Nesystematicky a anti-programovo. Na prelome 80. a 90. rokov 20. storočia. Predovšetkým sme však spontánne hľadali priestor, pulzujúci medzi vnímaním súvislosti procesov, ktoré nás obklopovali a zaujímali, vyjadrujúcich túžbu po hľadaní nových, pre nás dovtedy nepoznaných výrazových prostriedkov. Potreba byť prítomnými v čase a prostredí, ktorého sme boli neoddeliteľnou súčasťou, nás viedla k úvahám, ktoré postupom času vyústili do zušľachtňovania neustále sa zdokonaľujúcej tvorivej reflexie.

Ak hovorím o nás, mám na mysli moje dlhoročné priateľstvo a dekády trvajúcu púť so Zbyňkom Prokopom, ktorého sám jednoznačne nedokážem zaradiť do žiadnej z umeleckých disciplín, pretože by som sa tým dostal presne tam, kam nechcem. Z môjho pohľadu do banálneho, stereotypného a dobou ošúchaného popisu niečoho, čo i tak nie je konštantné, a v Zbyňkovom prípade ani podstatné a dôležité. Mňa vždy oveľa viac ako úspechmi či neúspechmi, radosťami či sklamaniami oslovoval svojím zmyslom pre humor, hraničiacim niekedy až s mne tak blízkou absurditou. Práve v nej sa naše umelecké horizonty prelínali najčastejšie, najjasnejšie a najpravdivejšie. Vizuálna poetičnosť sa snúbila s fantáziami zvukových spektier, metafor umeleckých výpovedí a objavovaní stále nanovo sa vynárajúcich neprebádaných ciest. Odzrkadlením sa toho boli nespočetné vystúpenia či už ako súčasť legendárneho zoskupenia Transmusic Comp., alebo soundartové performancie na festivaloch v Ostrave, Prahe, Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach, Prešove, Ružomberku a ďalších mestách.

Partitúry Zbyňka Prokopa jednoznačne dokazujú umelcov široký záber a bezhraničný tvorivý potenciál. Na poli soundartu predstavujú autentickú a nezameniteľnú umeleckú výpoveď nevšednej hĺbky. Sú nenápadným a nenásilným splývaním vizuálneho umenia s auditívnou reflexiou. A možno aj niečím celkom iným, čo sa nám vďaka pozornému divaniu sa na ne môže nebadane vynoriť, až keď to už vôbec nebudeme očakávať. V tom je ich krása, cit a jedinečnosť.

Peter Machajdík

Peter Machajdík

About Zbyňek Prokop